

ki partján kis kiemelkedésű partvonulaton kb. 80 m átmérőjű foltban szórványosan jellegtelen őskori, neolitikus illetve római kori szarmata leleteket gyűjtöttünk (1. sz. lh.).

Az előző lelőhellyel szemben (hrsz.: 01497/2), a csatorna déli partján, ahol a nyomvonal kissé megtörik, kis kiemelkedésű partvonulaton kb. 60 m átmérőjű foltban szórványosan jellegtelen őskori és neolitikus leleteket gyűjtöttünk (2. sz. lh.).

Danca környéke, Nagy-halom-dűlő: (hrsz.: 01005/1) Mezőtúrtól délre, a Holt-Berettyó nagy jobb-kanyarjától ÉÉK-re, egy ÉNy-DK-i irányú földtúttól Ny-ra kisméretű halom, feltehetően kurgán áll, melynek lábát a nyomvonal érinti. A halom környezetében jellegtelen őskori és a késő bronzkori gávai kultúrába sorolható leleteket gyűjtöttünk (3. sz. lh.).

Danca környéke: A 3. lelőhelyen leírt halomtól délre (hrsz.: 01005/1, 2, 3), a Berettyót kísérő partvonulaton, egy ÉK-DNy irányú földút nyugati oldalán, kb. 200×300 méteres felületen a késő bronzkori gávai kultúrába sorolható, valamint szarmata és középkori cserepeket és egy őrlőkövet gyűjtöttünk (4. sz. lh.). A lelőhely összefügg az előzővel, mely csak a halom miatt szerepel külön számon.

Mezőtúrtól délre, a Holt-Berettyó nagy jobb-kanyarjánál, ahol a folyó DDK-i irányba fordul, a partvonulatnak megfelelően ÉÉNy-DDK-i irányú, 400×100 méteres sávban késő bronzkori, római kori szarmata, Árpád-kori cserepeket gyűjtöttünk szép számmal; egyetlen kelta cserepet is találtunk (hrsz. 01005/3; 5. sz. lh.).

Munkatársak: dr. Tárnoki Judit, Polgár Zoltán régészek, Jordán Viktória régészhallgató, Hegedűs Gabriella gyűjteménykezelő.

CSÁNYI MARIETTA

257. Mezőzombor határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, U, B, LT, Á
2003. augusztus 15-én lakossági bejelentésre helyszíni szemlét végeztünk a település határának több pontján.

Sár-rét, 1. domb: Az újabb lelőhely azon az ÉK-DNy-i irányú dombvonulaton húzódik, amelyen a községi temető is található, utóbbtól ÉK-i irányban, kb. 600–650 m-re. A területet a szemle időpontjában magas, sűrű napraforgótábla borította, melynek csupán a szélében tudtunk néhány cserepet gyűjteni. A bejelentő azonban még a tavasszal, amikor a terület fedetlen volt, igen nagy mennyiségű kerámiatöredéket és néhány csiszolt kőeszközt talált a dombon. Ezek között rengeteg textil-díszes oldal- és fültöredék, két díszített „kocsikerék”, és nyéllyukas balták darabjai is voltak, melyek mind a bronzkori hatvani kultúra népességéhez köthetők. Néhány cserép neolitikusnak tűnt.

K-Ny-i irányban folytatódik tovább a dombvonulat. Következő tagján, a 3. dombon a szántott felszínen szórványosan őskori és Árpád-kori (13. század végi) kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

A 3. dombtól K-re található 4. domb félig szántott felszínén pedig igen kevés, szórványosan található késő kelta kori és őskori cserepet szedtünk össze.

A lelőhelyek kiterjedése pontosan nem volt behatárolható. A K-re elhelyezkedő többi dombot már nem néztük meg.

CSENGERI PIROSKA

258. Ménfőcsanak, Burkus földje

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, B, Ró, Kö

A Győr-Ménfőcsanak közötti út Ny-i szélén, Zsigmond király útja és a Malom utca között a beépített területhez csatlakozó, Ny-ról a dűlőúttal határos földön (Burkus földje) építési telkeket kívántak kialakítani. 2003. március 7-én helyszíni szemlét tartottunk a potenciális régészeti lelőhelyen.

Megállapítottuk, hogy a terület közvetlenül csatlakozik egyrészt a „Bevásárlóközpont” néven ismert és feltárt lelőhelyhez, másrészt a „Savanyító” név alatt ismert lelőhelyhez, illetve a Savanyító mögött már bejárt részhez.

A régészeti fedettség a Zsigmond király útjához csatlakozó területen a legnagyobb (őskori kerámia, bronzkori tutulus-pár, római kori bronz harangocska, egygombos fibula, középkori kerámia), számolni kell a bronzkori és kelta temető, illetve a római kori települések folytatásával, és megjelenik már a középkori falu kerámiája is. A tábla belseje felé a felszíni leletanyag gyérül, elsősorban középkori kerámia található a dűlőúthoz közelebb, szórványosan őskori jellegű edénytöredékeket is észleltünk, a tábla kellős közepén feküdt egy kis kovapenge-darab. Újkori cserepeket és egy cseréppipát is gyűjtöttünk. A Malom utcai házak felé emelkedő domb ÉK-i lejtőjén római kori(?) cserepek feküdtek.

Munkatársak: Szőnyi Eszter régész, Ritly Jenő gyűjteménykezelő és Mészáros Vilmos.

TOMKA PÉTER

259. Méra, Terpesz

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, B

2003. április 18-án helyszíni szemlét végeztünk a határ részben, ahol a 07/6 hrsz-ú ingatlanon kavicsbányát szándékoztak nyitni.

Bejártuk a kérdéses területet, mely a 3. sz. főút Novajibrány felé eső szakaszától és az itt a közúttal párhuzamosan húzódó vasútvonaltól K-re található. A terület a bejárás időpontjában szántott volt. É-ről egy bokros sáv határolja, amely egyben Novajibrány és Méra községek közigazgatási határát is jelenti. ÉKK-ről nádas övezi, DKK felől, valamint D-ről pedig nyárfás zárja le a területet.

A bejárás során két, a felszínen egymástól elkülönülő helyen őskori lelőhelyekre utaló nyomokat találtunk.